

Centar za građansko obrazovanje

Juventas

PRESUDA VIŠEG SUDA U BEOGRADU
VAŽNA PORUKA CIJELOM REGIONU
Podgorica, 8. jun 2011. godine

LGBT Forum Progres, Centar za građansko obrazovanje, Akcija za ljudska prava, Centar za antidiskriminacije "Ekvista" i "Juventas" pozdravljaju prvostepenu presudu Višeg suda u Beogradu kojom je usvojena tužba beogradske nevladine organizacije Gej strejt alijansa (GSA) protiv dnevnih novina „Press“ i kojom se utvrđuje da tekstovi – komentari čitalaca objavljeni na Internet sajtu Press online predstavljaju govor mržnje prema LGBT populaciji, kao i da je Press dopuštanjem i omogućavanjem da se navedeni komentari postave na sajt diskriminatorski postupao prema ovoj populaciji.

Ova presuda ima širi regionalni značaj i jasna je poruka svim medijima da je potrebno da pojačaju pažnju i kapacitete kako se na on line izdanjima štampanih novina i različitim portalima ne bi promovisala i širila mržnja i netrpeljivost prema LGBT osobama.

Pokretanje rada prve vidljive LGBT organizacije i prvo javno deklarisanje homoseksualne osobe u Crnoj Gori izazvalo je veliku pažnju. Na internetu je dozvoljeno objavljivanje više stotina jako negativnih, primitivnih i uvrijedljivih komentara kao i direktnih prijetnji. Mediji su samostalno i ukazivanjem od strane NVO značajan broj njih sklonili. Ipak suština je da svijest o zabrani diskriminacije mora postojati u samim medijima i da mora biti poboljšana procedura koja tretira postavljanje i moderiranje komentara.

Sud je presudio da komentari kojima se LGBT osobe označavaju bolesnim i izopačenim osobama koje treba ubiti, zatvotiti u geto i upućuju im se prijetnje podstiču mržnju i nasilje prema pripadnicima LGBT populacije i njihovu diskriminaciju, te ujedno predstavljaju govor mržnje. Sud je, što je veoma značajno, odbacio prigovor tuženog (Press) o nedostatku aktivne legitimacije tužioca (GSA) i utvrdio da „tužbu protiv autora i odgovornog urednika zbog povrede zabrane govora mržnje može podnijeti i svako pravno lice čiji je cilj zaštita slobode i prava građana i da je GSA udruženje građana čija je misija zaštita ljudskih prava LGBT osoba. Kako je objavljivanjem komentara na sajtu tuženog izvršena povreda zabrane govora mržnje i postupano diskriminatorski, u konkretnom slučaju prema LGBT osobama, a Gej strejt alijansa je organizacija koja se bavi zaštitom prava istih, ona je i aktivno legitimisana u ovom postupku“.

Podsjećamo da je primjena postojećeg antidiskriminatornog zakonodavstva u Crnoj Gori krajnje ograničena. Tome prije svega doprinosi odlaganje usvajanja izmjena Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda. Taj korak predstavlja osnov za primjenu Zakona o zabrani

diskriminacije. Takođe, limitirani su kapaciteti i znanje kako da se procesuiraju slučajevi nasilja i diskriminacije prema LGBT osobama. To proizvodi odugovlačenje postupka koji žrtve obeshrabruje. Postupci zbog diskriminacije pred osnovnim sudovima ne pokreću se ni nakon deset mjeseci od podnijetih tužbi.

Prema podacima iz LGBT Foruma Progres do danas su prijavljena dva slučaja nasilja nad LGBT osobama. Osnovnom sudu u Podgorici podnijete su tri tužbe protiv diskriminacije. Upravi policije i Osnovnom državnom tužiocu je podnijeto ukupno 11 prijava zbog uznemirivanja LGBT osoba i širenja mržnje i netrpeljivosti.

Akcija za ljudska prava (HRA) uradila je prijedlog dopune nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika (KZ). Predložena je dopuna koja predviđa, između ostalog, kaznu za propagiranje netrpeljivosti i diskriminacije na temelju pola, invaliditeta, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, ili drugog ličnog svojstva. Prijedlog HRA podržao je i značajan broj nevladinih organizacija i pojedinaca.

Rad na poboljšanju položaja i prava LGBT osoba u Crnoj Gori posebno otežava aktuelni ministar za ljudska i manjinska prava koji dvije godine u kontinuitetu nastavlja sa homofobnim izjavama i potpunim suštinskim blokiranjem i odbijanjem svih LGBT inicijativa. I pored traženja civilnog društva ministar Ferhat Dinosa odbija da podnese ostavku ili se izvini LGBT populaciji zbog njenog tretiranja kao skupine čije postojanje ga ne čini srećnim. Do ovog trenutka ministar uživa punu podršku Vlade koja suštinski u potpunosti stoji iza njegovih izjava i pristupa u radu.